

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง รัชชชีวิตรักษ์สิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เล่มนี้ คือ **เล่มที่ 1 เรื่อง กลุ่มสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่ต่าง ๆ ในระบบนิเวศ** เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถและความแตกต่างของแต่ละบุคคล จะทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาเรื่องได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้นี้จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนโดยนักเรียนต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของบทเรียน และครูผู้สอนอย่างเคร่งครัด และนักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการทำกิจกรรม และแบบทดสอบ

ในการทำผู้จัดทำ ได้ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี สารการเรียนรู้ แกนกลาง กระบวนการจัดการเรียนรู้ และแนวทางในการวัดผลและประเมินผล นำมาจัดทำโครงสร้างของชุดกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ เข้าใจหลักการ และมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คิดแก้ปัญหา และมีจิตวิทยาศาสตร์

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง รัชชชีวิตรักษ์สิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เล่มนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพสูงสุด

นางปิ่นรัตน์ คล้ายประเสริฐ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
สารบัญภาพ.....	ค
แผนผังแสดงลำดับชั้นการเรียนรู้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์.....	ช
คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ สำหรับครู.....	1
คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียน.....	2
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	5
สาระสำคัญ.....	9
จุดประสงค์การเรียนรู้.....	9
กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	10
1. ขั้นสร้างความสนใจ.....	10
2. ขั้นสำรวจและค้นหา.....	12
กิจกรรมวิทยาศาสตร์ที่ 1 เรื่อง สำรวจกลุ่มสิ่งมีชีวิตและแหล่งที่อยู่ใน โรงเรียน.....	14
3. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป.....	16
4. ขั้นขยายความรู้.....	17
ใบความรู้ เรื่อง กลุ่มสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่ต่าง ๆ ในระบบนิเวศ.....	18
สรุป เรื่อง กลุ่มสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่ต่าง ๆ ในระบบนิเวศ.....	38
แบบฝึกเสริมทักษะที่ 1 เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับแหล่งที่ อยู่ต่าง ๆ	39
แบบฝึกเสริมทักษะที่ 2 เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับแหล่งที่อยู่ต่าง ๆ.....	41
แบบฝึกเสริมทักษะที่ 3 เรื่อง ร่วมรักษาศักยภาพสิ่งแวดล้อมภายใน โรงเรียน.....	42

สารบัญ(ต่อ)

5. ชั้นประเมินผล.....	43
แบบฝึกเสริมทักษะที่ 4 เรื่อง สรุปความรู้เป็นแผนผังความคิด (Mind mapping)	43
แบบทดสอบหลังเรียน.....	44
บรรณานุกรม.....	48
ภาคผนวก.....	53
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน.....	55
แนวคำตอบเฉลยใบกิจกรรมวิทยาศาสตร์ที่ 1 สํารวจกลุ่มสิ่งมีชีวิตและ แหล่งที่อยู่ ในโรงเรียน.....	58
แบบฝึกเสริมทักษะที่ 1 เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต กับแหล่งที่อยู่ต่าง ๆ	59
แบบฝึกเสริมทักษะที่ 2 เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับแหล่งที่อยู่ต่างๆ.....	61
แบบฝึกเสริมทักษะที่ 3 เรื่อง ร่วมรักษ์พิทักษ์สิ่งแวดล้อมภายใน โรงเรียน.....	62
แบบฝึกเสริมทักษะที่ 4 เรื่อง สรุปความรู้เป็นแผนผังความคิด (Mind mapping)	63

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม.....	10
ภาพที่ 2 น้ำตก “น้ำตกคลองลาน” จ.กำแพงเพชร	18
ภาพที่ 3 แม่น้ำ “แม่น้ำปิง” จ.กำแพงเพชร.....	19
ภาพที่ 4 ภูเขา “ภูเขาโมโกจู” จ.กำแพงเพชร.....	19
ภาพที่ 5 ป่า “เขาช่องเย็น” อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ จ.กำแพงเพชร	20
ภาพที่ 6 สัตว์ป่า “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสนามเพรียง” จ.กำแพงเพชร.....	20
ภาพที่ 7 มนุษย์	20
ภาพที่ 8 สิ่งสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น “อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร”.....	21
ภาพที่ 9 สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น	21
ภาพที่ 10 ประเพณีงานนบพระเล่นเพลง จ.กำแพงเพชร.....	22
ภาพที่ 11 ประเพณีบุญกุ่มข้าวใหญ่ ต.ช่อลม อ.ลานกระบือ.....	22
ภาพที่ 12 สิ่งกลุ่มสิ่งมีชีวิตบริเวณสระน้ำ	23
ภาพที่ 13 กลุ่มสิ่งมีชีวิตบริเวณขอนไม้ผุ	23
ภาพที่ 14 กลุ่มสิ่งมีชีวิตในทะเล	24
ภาพที่ 15 กลุ่มสิ่งมีชีวิตบริเวณป่า.....	24
ภาพที่ 16 กลุ่มประชากรลิง.....	25
ภาพที่ 17 กลุ่มประชากรของสิ่งมีชีวิต.....	25
ภาพที่ 18 ไก่ ช้าง นก.....	26
ภาพที่ 19 ยีราฟ.....	26
ภาพที่ 20 ดอกบัว.....	26
ภาพที่ 21 กลุ่มประชากรของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ใต้ดิน	27
ภาพที่ 22 กลุ่มประชากรของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในทะเล	28
ภาพที่ 23 กลุ่มประชากรของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในน้ำ	28

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 24 ระบบนิเวศป่าไม้และระบบนิเวศภูเขา “อุทยานแห่งชาติแม่วงก์” จ.กำแพงเพชร.....	29
ภาพที่ 25 ระบบนิเวศทะเลทราย “ทะเลทรายซะฮารา”ประเทศโมร็อกโก.....	29
ภาพที่ 26 ระบบนิเวศทุ่งนา “บ้านผาป้อง” ต.ผาป้อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	30
ภาพที่ 27 ระบบนิเวศทุ่งหญ้า “ภูเขาหญ้า”จ.ระนอง	30
ภาพที่ 28 ระบบนิเวศบึง “บึงบอระเพ็ด”จ.นครสวรรค์	31
ภาพที่ 29 ระบบนิเวศทะเลสาบน้ำจืด “อุทยานนกน้ำทะเลน้อย”จ.พัทลุง.....	31
ภาพที่ 30 ระบบนิเวศแม่น้ำ “แม่น้ำปิง”จ.กำแพงเพชร.....	32
ภาพที่ 31 ระบบนิเวศลำคลอง “ชี้อคลองเจริญ” ต.ช่องลม อ.ลานกระบือ จ.กำแพงเพชร	32
ภาพที่ 32 ระบบนิเวศทะเล “ทะเลอันดามัน”อุทยานแห่งชาติตะรุเตา จ.พังงา “ทะเลน้ำใส”เกาะลันตา จ.สตูล.....	33
ภาพที่ 33 ระบบนิเวศมหาสมุทร “มหาสมุทรแปซิฟิก”.....	33
ภาพที่ 34 ระบบนิเวศแหล่งเกษตรกรรมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	34
ภาพที่ 35 ระบบนิเวศแหล่งอุตสาหกรรม “มาบตาพุด”.....	34
ภาพที่ 36 ระบบนิเวศตึปปลา “ตึปปลาไร่เซเคิลจากวัสดุที่เหลือใช้”	34
ภาพที่ 37 ความสัมพันธ์ของปลากับแหล่งที่อยู่ในด้านเป็นแหล่งสืบพันธุ์ “อุทยานภาพที่แห่งชาติถ้ำปลา น้ำตกผาเสื่อ” อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน....	36
ภาพที่ 38 ความสัมพันธ์ของปูกับแหล่งที่อยู่ในด้านเป็นแหล่งเลี้ยงลูกอ่อน “สิรินธรราชินี ศูนย์การเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลน”.....	37
ภาพที่ 39 ความสัมพันธ์ของปลาหางนกยูงกับแหล่งที่อยู่ในด้านแหล่งเลี้ยงลูกอ่อน	37
ภาพที่ 40 นกกับต้นไม้ใหญ่	
ภาพที่ 41 ลิงกับต้นไม้ใหญ่	39
	39

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 42 วัวกับทุ่งหญ้า.....	39
ภาพที่ 43 เต่ากับพื้นทราย	40
ภาพที่ 44 ปลากับแหล่งน้ำ.....	40
ภาพที่ 45 ภาพแสดงความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับแหล่งที่อยู่.....	41

แผนผังลำดับขั้นการเรียนรู้โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

อ่านคำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ทดสอบก่อนเรียน

ดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (5E)
ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ
ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจค้นหา
ขั้นที่ 3 ขั้นอธิบายความรู้
ขั้นที่ 4 ขั้นขยายความรู้
ขั้นที่ 5 ขั้นตรวจสอบผล

ทดสอบหลังเรียน

ไม่ผ่านเกณฑ์

แจ้งผลการทดสอบ

ผ่านเกณฑ์

ศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

